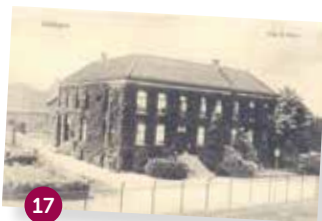

14

Recht voor u *De Millingerwaard*, een aaneengesloten natuurgebied van 800 hectare dat deel uitmaakt van de Gelderse Poort.

17

Links een lange scheve en ondersteunde muur. Deze hoorde bij de villa van de familie Amtz.

18

Aan de overzijde op het grasveld ligt de *VIS mozaïekbank* waarin menig stukje Millings servies is verwerkt.

15

Hier stond vroeger molen *Herfkens*. In de eerste wereldoorlog werd de stenen 'beltmolen' (oorspronkelijk uit 1806) opgeblazen om vrij schootsveld te hebben vanaf fort Pannerden. Een beltmolen is een windmolen die op een natuurlijke of kunstmatig opgeworpen heuvel staat. De molenkolk is ontstaan na een dijkdoorbraak in 1799.

16

Telpost Millingen is sinds 2007 in gebruik van Rijkswaterstaat Oost-Nederland. In het zomerseizoen is het een tijdelijk atelier waar kunstenaars inspiratie opdoen.

19

Het *Kulturhus Den Ienloop* is gehuisvest in een gebouw dat is ontstaan uit de samenvoeging van twee villa's. Het linker was het voormalige gemeentehuis uit 1905; het rechter het PTT-gebouw uit 1908, dat na de oorlog als gemeentehuis fungeerde. In 1991 zijn beide panden aan elkaar verbonden. Voor de gebouwen staat het kunstwerk *De kracht van het water*. Iets verder een replica van een Romeinse altaarsteen van *Rufia Materna*, gevonden in Millingen. Het origineel bevindt zich in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden.

Routebeschrijving

Lengte: 4,3 km of 8,0 km.

Start: Parkeerplaats in de Brahmsstraat naast Sporthal de Duffelt. De korte route is rolstoelvriendelijk.

- Loop vanaf de parkeerplaats rechts het Gengske in. Na sporthal de Duffelt, rechts – het Kolibripad in. Einde pad, rechts – Heerbaan 1 2 – blijf aan de rechterkant.
- Derde straat rechts – Populierenstraat. Eerste links – Palsstraat. 3 Eerste weg rechts en direct erna links – Palsstraat.
- Einde weg links – Wilgenstraat. 4
- Einde weg links – Heerbaan – ga aan de rechterkant lopen. 5 Eerste rechts – Paulus Potterstraat. 6
- Einde weg links – Wethouder Arntzstraat. eerste straat links – Frans Halsstraat. Einde weg rechts – Mesdagsstraat – Derde rechts – Ruijsdaelstraat. Einde weg rechts – Wethouder Arntzstraat. 7 Ter hoogte van de van Goghstraat links – het Ons Genoegenpad.
- Volg het pad links achter de Reinhal. 8 Einde pad, rechtsaf – Steenstraat. Rechtdoor op de kruising (Kijk goed uit!) – Steenstraat. Einde weg rechts – Van Egmondstraat.
- Vierde straat rechts – Werfstraat. 9
- Einde weg linksaf – Van Lyndenstraat. 10 Blijf de van Lyndenstraat volgen na een kleine rechts/links knik.
- Eerste weg rechts – Zalmstraat. 11
- Einde weg, na het Kerkje rechts – Ga de Rijndijk op. 12

Verlengde route

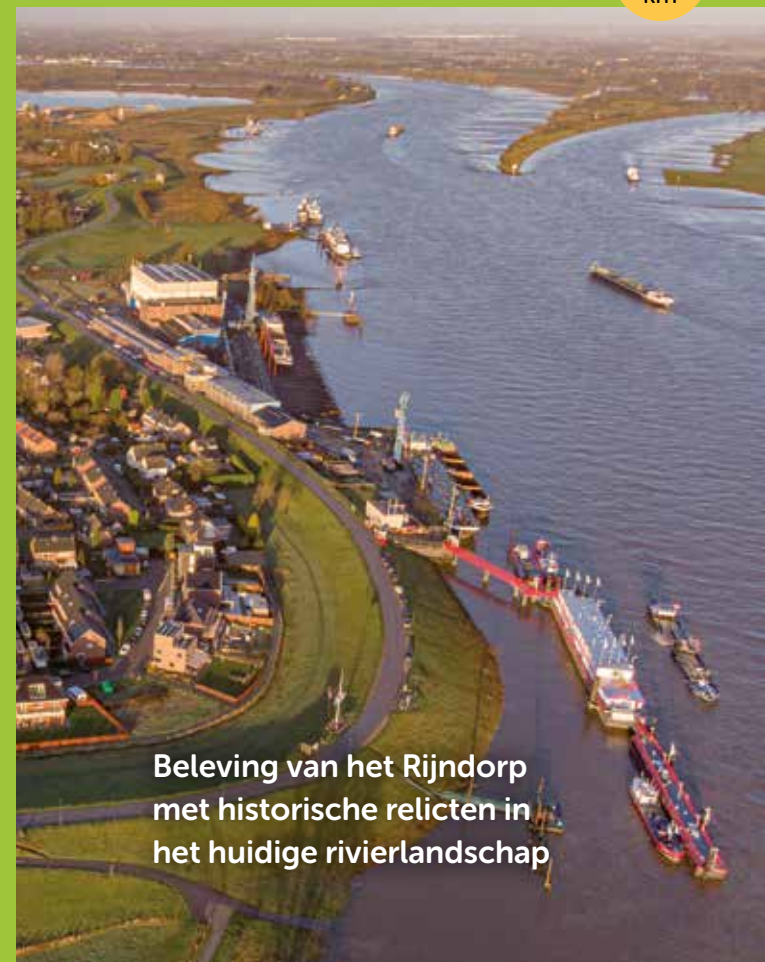
- Ga direct de dijk af – Loswal – en struin links langs de rivier.
- Ga aan het einde van het struinpad, links de geasfalteerde weg op – C.R. Waiboerweg. 13 14
- Ga einde weg links de dijk op – Rijndijk. 15 16
- Tweede rechts – Rivierstraat. 17
- Eerste weg links – Rivierstraat. 17 Einde weg links – Heerbaan. Blijf aan de linkerzijde van de weg lopen. 18
- Na 600 m bij de Prins Bernardstraat – steek de Heerbaan over. Blijf de Heerbaan aan de rechterzijde volgen. 19
- Tweede weg Rechts – Sint Antoniusplein, houd na het passeren van de kerk links aan.
- Eerste pad links naar het Gengske, u bent weer terug bij Sporthal de Duffelt.

Ommetje Millingen

4,3 km

Wandelen van 'pol' naar 'pol'

8,0 km

Beleving van het Rijndorp met historische relictten in het huidige rivierlandschap

Dit is een uitgave van de gemeente Berg en Dal, juli 2020.
Ontwikkeling: Cas Blom, Roland Gesthuizen, Wim Snijders
Eindredactie en coördinatie: Tiny Wigman, Via Natura
Fotografie: Anneke Nijenhuis, Roland Gesthuizen,
www.erikjanssen.eu, Ben Koenders
en Wil Gipman, www.videotales.nl
Vormgeving: OptimaForma

Ommetje Millingen

1

Rond begin van de jaartelling lag Millingen aan een knooppunt van wegen en rivieren. De verschillende delen van het Romeinse Rijk waren verbonden door een netwerk van verharde wegen. De Heerbaan in het dorp maakte daar deel van uit.

3

Al rond 900 voor Christus lag het dorp op een door rivieren opgeworpen hoge

2

De 'oude' Marechausseekazerne (1921) aan de linkerkant herbergt nu drie woonhuizen.

oeverwal, de zogenaamde komwoerd. Woerden worden in de vroegere uiterwaarden van de Waal ten oosten van Nijmegen, 'pollen' genoemd. Tijdens de hele wandeling komt u ze tegen. Let op de diverse polwoningen in het buurtschap *De Pals*.

4

Rechts van deze straat loopt de grens met Duitsland en heeft u een weidse blik over de omgeving. Vroeger was de Wilgenstraat in gebruik als smokkelpad.

5

In de tuin op Heerbaan 4 verblijven in de zomermaanden de ooievaars Hendrik en Hannelore. Tussen de huizen door is hun nest goed te zien.

6

Als u op de kruising naar rechts kijkt ziet u het buurtschap *De Dender* dat uit enkele huizen bestaat. Let op het witte huis met rieten kap.

7

Vlak na de afslag ziet u op een pol een klein huisje met een klokgevel. Het is gebouwd in 1870 en was een gedeelte van een monumentale boerderij.

8

Bezoek het beboste parkje *Halve Bunder*, met spannende smalle (on)verharde paden. Er staan enkele kunstwerken en er zijn wat beschutte bankjes en picknickplekken. Rolstoelers en fietsers kunnen de route volgen door na de Reinhalloods links aan te houden. Op de dijk heeft u mooi zicht op de rivier.

9

Aan de rechterkant ziet u een oude pomp met aan de overzijde opnieuw een polwoning!

10

Achter de dijk ligt de scheepswerf; ooit één van de belangrijkste werkgevers in Millingen. Om de arbeiders aan het bedrijf te binden bouwde de scheepswerf huurwoningen. Aan het begin van deze straat staan er nog enkele.

De naam van het buurtschap is de Prumesteeg. Er staan enkele mooie polwoningen waaronder *De Prumenpol*.

11

De Zalmstraat was de straat van de notabelen van Millingen zoals de directie van de scheepswerf en het hoofd van de school. Aan de rechterzijde treft u een kleine protestante kerk uit 1860 aan, en jawel, op een pol!

12

De splitsing van Rijn en Waal met middenin het fort Panterden (1870) is goed zichtbaar. Het fort lag heel strategisch en maakte deel uit van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Het water dat langs Millingen loopt is overigens niet de Rijn maar het Bijlands Kanaal (3 km lang, in 1773 gegraven).

13

Buurtschap Knienebol bestond uit 9 huizen.